

Samhällsnämnden protokoll 2023-03-02

Datum: torsdag 2 mars 2023
Tid: 08:30-14:05
Plats: Östra Roten
Justeringsdag: torsdag 2 mars
Paragrafer: 39 omedelbar justering
Utses att justera: Jörgen Andersson (C)

Underskrifter:

Sekreterare

Ingela Flodin

Ordförande

Andreas Freiholtz (SD))

Justerare

Jörgen Andersson (C)

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits via anslag.

Organ

Samhällsnämnden

Sammanträdesdatum

2023-03-02

Datum då anslaget sätts upp

2023-03-02

Datum då anslaget tas ner

2023-03-25

Förvaringsplats för protokollet:

Sektor kommunledning

Underskrift:

Ingela Flodin

Samhällsnämnden protokoll 2023-03-02

Beslutande

Mats Eriksson (S) ersättare för Mona Dieng (S)
Andreas Freiholtz (SD), ordförande
Anne-Lie Palm (S)
Agnes Svensson (M) ersättare för Ann-Katrin Johansson (S)
Jörgen Andersson (C)
Johan Blixth (C) ersättare för Ethel Augustsson (C)
Christian Lindeman (M)
Jari Kalliomäki (SD)
Lorentz Lindell (SD)
Jennifer Svedenborg (SD) ersättare för Ulrik Lodin (EDL)
Stefan Larsson (KD)

Ersättare

Niclas Ahlberg (SD)
Daniel Martinsson (SD)

Övriga närvarande

Tjänstepersoner
Ingela Flodin, nämndsamordnare
Karin Holmström, sektorchef
Franz Wallebäck, enhetschef VA

Samhällsnämnden protokoll 2023-03-02

Innehåll

- § 29 Godkännande av dagordning
- § 30 Anmälan av jäv
- § 31 Årsrapport 2022 för samhällsnämnden
- § 32 Underlag till budgetberedning 2024-2026
- § 33 Åtterrappport av internkontroll enligt internkontrollplan 2022 för samhällsnämnden
- § 34 Samhällsnämndens internkontroll 2023
- § 35 Årsrapport om systematiskt arbetsmiljöarbete 2022 för samhällsnämnden
- § 36 Beslutsuppföljning för samhällsnämnden 2023
- § 37 Övertagande av återvinningsstationer för förpackningar 2024
- § 38 Information från enheten avfall och återvinning
- § 39 Inriktningsbeslut för vatten och avloppsverksamhet
- § 40 Information från enheten vatten och avlopp
- § 41 Anmälan av inkomna skrivelser
- § 42 Redovisning av delegationsbeslut
- § 43 Information från kostenheten
- § 44 Information från enheten miljö och bygg
- § 45 Behovsutredning gällande miljöenhetens ansvarsområde 2023-2025
- § 46 Tillsyns- och kontrollplan 2023 för miljöenhetens verksamhetsområde
- § 47 Information från enheten föreningsstöd och lokaler

Samhällsnämnden protokoll 2023-03-02

- § 48 Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten Eden 24
- § 49 Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten Hjärtum 14:20
- § 50 Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten Hägern 3
- § 51 Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten Passagården 1:84
- § 52 Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten Tingberg 3:74
- § 53 Beslut om rättelseföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten Östra Berg 1:80
- § 54 Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen för Lilla Edets kommun 2023-2025
- § 55 Beslut efter ansökan om förhandsbesked för enbostadshus på fastigheten Kroken 1:36
- § 56 Information från enheten stadsmiljö
- § 57 Information

Samhällsnämnden protokoll 2023-03-02

§ 39

Inriktningsbeslut för vatten och avloppsverksamhet

Dnr SAN 2023/87

Sammanfattning

Kartläggning av nuläge för VA-anläggningar i Lilla Edet

Under åren 2021-2022 har olika utredningar genomförts för att kartlägga status och behov hos dricksvatten- och avloppsreningsverken samt överföringsledning spillvatten mellan Lödöse och Ellbo reningsverk. Bland annat har statusbesiktning, kapacitetsutredning och mikrobiell barriäranalys av Lilla Edets vattenverk genomförts. Utredningarna visar att dricksvattensäkerheten idag inte är tillfredställande och att det föreligger risk för distribution av otjänligt vatten som kan medföra ohälsa. Åtgärder behövs för att säkerställa kvaliteten på dricksvattnet i enlighet med gällande livsmedelslagstiftning. Det finns även ett behov av att bygga ut kapaciteten för dricksvattenproduktionen för att Lilla Edets kommun ska kunna genomföra nya detaljplaner och växa i enlighet med befolkningsprognos. En utbyggnation av befintligt verk bedöms som svårt och dyrt och endast kapacitetsmässigt räcka i mindre än tio år varefter ett nytt verk behöver uppföras.

En lokaliseringsutredning har även utförts för att utreda lämpligast plats att fortsätta utveckla dricksvattenproduktionen i Lilla Edets kommun. Utredningen har identifierat fyra möjliga placeringar i Lilla Edets kommun, och dessa har bedömts utifrån olika kriterier i en multikriterieanalys. Utredningen visar att lämpligast plats att uppföra ett nytt vattenverk är i området vid det befintliga vattenverket. Att flytta vattenverket till en helt ny plats medför stora kostnader. En placering strax norr om Rasta skulle medföra en flyttkostnad på ca 80-120 miljoner kr, en placering söder om Tösslanda skulle medföra en flyttkostnad på ca 105-145 miljoner kr och en placering i höjd med Hjärtum skulle medföra en flyttkostnad på ca 140-180 miljoner kr utöver kostnaden för vattenverket.

På Ellbo och Lödöse reningsverk har bl.a. kapacitetsutredning, hydraulisk utredning samt lokaliseringsutredning genomförts. Lokaliseringsutredning inkluderat översvämnings- och skyfallskartering för Lödöse och Ellbo reningsverk visade att befintlig plats för Ellbo avloppsreningsverk är en lämplig plats för fortsatt utveckling av avloppsreningen i Lilla Edets kommun, och att befintlig platsen för Lödöse reningsverk inte är lämplig att fortsätta utveckla för reningsverksverksamhet. Utredningarna visar vidare att åtgärder krävs för att kommunen ska efterleva lagkrav i Ellbo reningsverks miljötillstånd. De visar även att det finns ett stort behov av att bygga ut kapaciteten vid Ellbo avloppsreningsverk för att Lilla Edets kommun ska efterleva lagkrav i miljötillståndet här och nu samt kunna möta en ökad befolkningstillväxt i enlighet med detaljplaner.

Samhällsnämnden protokoll 2023-03-02

En överföringsledning för spillvatten mellan Lödöse och Lilla Edet är en förutsättning för fortsatt utveckling av Lödöse på grund av begränsad kapacitet och avsaknad av tillstånd för utökad kapacitet i Lödöse reningsverk.

Inriktning framåt

En viktig fråga är vilka åtgärder som ska vidtas och i vilken ordning. För att ge ett underlag inför beslut genomfördes en multikriterieanalys mellan mars och augusti 2022 med syfte att undersöka och beskriva vilken utbyggnadsordning som är mest fördelaktigt för Lilla Edet. Genomförda utredningar som beskrivits ovan samt Lilla Edets befolkningsprognos användes som underlag i multikriterieanalysen. Ytterligare utredningar avseende bl.a. ekonomi, genomförandetid och organisation genomfördes inom arbetet med multikriterieanalysen.

Sju olika utbyggnadsalternativ utvärderades med hänsyn till sex huvudkriterier; Organisation, Genomförandetid, Dricksvattensäkerhet, Spillvattenrening, Socialt och Ekonomi. I samtliga huvudkriterier ingick efterlevnad av lagkrav. Nytt vattenverk, utbyggnation av befintligt vattenverk, nytt reningsverk och utbyggnation av Ellbo reningsverk bedömdes i sju olika alternativa utbyggnadskombinationer där man tog hänsyn till både dricksvatten och avlopp. Experter samt tjänstemän från flera enheter i kommunen har gemensamt värderat kriterierna.

Multikriterieanalysen visade att alternativet som innebär att ett nytt vattenverk anläggs parallellt med att Ellbo reningsverk utvecklas och byggs ut är det mest fördelaktiga alternativet för kommunen.

Fördelar med förordat alternativ är:

- Alternativet förväntas vara i fullskalig drift på kortast tid
- Alternativet förväntas medföra minst påverkan på kommunens lånetak
- Alternativet ger kommunen förutsättning att realisera detaljplaner och resulterar i fler abonnenter som bär VA-investeringar
- Alternativet ger snabbast kapacitetsökning av avloppsreningskapaciteten. Genom utbyggnad av Ellbo reningsverk nås även en samnytta som både hanterar problem att idag efterleva utsläppskrav och som ger förutsättning för kommunen att växa.
- Alternativet förväntas medföra att kommunens dricksvattenförsörjning förstärks tidigt, vilket kraftigt reducerar risken för utbrott av vattenburna smittor och kapacitetsbrist

VA-enheten förordar alternativet som innebär att efterhand utöka befintligt reningsverk på Ellbo inom gällande tillstånd samt gå vidare med planering för uppförande av nytt vattenverk.

Detta alternativ innebär att huvudanläggningar, ledningsnät, pumpstationer och tryckstegringsstationer byggs ut successivt efter behov och faktisk befolkningsökning. Strategin som alternativet innebär är kostnadseffektiv och följer också hållbarhetsmål.

Samhällsnämnden protokoll 2023-03-02

Beslutsunderlag

Samhällsnämndens arbetsutskott § 41/2023

Tjänsteskrivelse daterad 230109

Utbyggnadsordning VA_ Lilla Edet 202210

Bilaga 1 Genomförandetid

Bilaga 2 Samhällskostnader vid avbrott i vattenförsörjningen i Lilla Edet

Bilaga 3 Samhällskostnader av näringsämnesbelastning i Lilla Edet

Bilaga 4 Resultatmatris

PM Lokaliseringsalternativ och kriterier 220912

Ekonomiska konsekvenser

Utveckling av Ellbo reningsverk bedöms sammanlagt kosta ca 90 Mkr. Ett helt nytt reningsverk bedöms kosta ca 350 Mkr.

Utbyggnation av vattenverket på Majorsgatan har utretts och bedöms inte vara möjlig. Ett nytt vattenverk bedöms kosta ca 250 Mkr.

Utveckling av Ellbo, uppförande av ett nytt vattenverk samt överföringsledning mellan Lödöse och Tunge bedöms totalt kosta ca 380 miljoner.

Att bygga ett nytt vattenverk på en ny plats medför flyttkostnader i form av bland annat ledningsdragningar, skredssäkrande åtgärder och riskhanteringskostnader. Att placera ett nytt vattenverk i anslutning till det befintliga vattenverket bedöms kosta 12 Mkr. Att placera ett nytt vattenverk strax norr om Rasta skulle medföra en flyttkostnad på ca 80–120 miljoner kr, en placering söder om Tösslanda skulle medföra en flyttkostnad på ca 105-145 miljoner kr och en placering i höjd med Hjærtum skulle medföra en flyttkostnad på ca 140-180 miljoner kr utöver kostnaden för vattenverket.

Analys och planering kommer att krävas för en hållbar taxeutveckling och kommunens lånetak. En förenklad simulering har utförts för att ta fram uppgifter på hur taxan påverkas av föreslagna investeringsplan, se tabell nedan. Investeringsplanen fram till 2031 innefattar förutom vattenverk, utveckling av Ellbo och överföringsledning mellan Lödöse-Tunge uppförande av ny högreservoar i Lödöse och löpande reinvesteringar.

	2 023	Utveckling av Ellbo		2 026	Överför- ledning	Reservoar	Nytt vattenverk		2 031
		2 024	2 025		2 027	2 028	2 029	2 030	
Taxehöjning	4,2%	5,9%	9,2%	8,5%	3,1%	5,9%	5,1%	9,7%	12,1%
	40 233	42 621	46 544	50 512	52 056	55 131	57 924	63 522	71 208
Ack. Taxehöjning	4,2%	10,4%	20,6%	30,9%	34,9%	42,8%	50,1%	64,6%	84,5%
Investering tkr	55 000	91 000	93 800	40 500	76 000	71 000	136 000	186 000	36 000

I beräkningarna har en internränta på 2,4% använts samt en avskrivningstid i medeltal på 50 år använts. Den ackumulerade taxeutvecklingen fram till 2031 motsvarar en ökning på 84,5%. En lägre internränta på 1,9% sänker den ackumulerade taxeutvecklingen enligt ovan till 74,9%. Hänsyn har inte tagits till ökat kundunderlag som ger positiva effekter på taxeutvecklingen.

Samhällsnämnden protokoll 2023-03-02

Sociala konsekvenser

VA-försörjningen påverkar samhället direkt och är en förutsättning för att kommunen ska tillgodose behov idag och i framtiden.

Yrkanden

Andreas Freiholtz (SD) yrkar enligt sektorns förslag:

- 1. Samhällsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta utveckla befintligt avloppsreningsverk på Ellbo och koppla ihop spillvattenledningar mellan Lödöse och Tunge.*
- 2. Samhällsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta bygga ett nytt vattenverk i anslutning till befintligt vattenverk.*

Johan Blixth (C) yrkar bifall till Andreas Freiholtz (SD) förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer frågan till nämnden om man bifaller eller avslår Andreas Freiholtz yrkande och finner att samhällsnämnden bifaller Andreas Freiholtz (SD) förslag.

Beslut

- Samhällsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta utveckla befintligt avloppsreningsverk på Ellbo och koppla ihop spillvattenledningar mellan Lödöse och Tunge.
- Samhällsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta bygga ett nytt vattenverk i anslutning till befintligt vattenverk.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutet expedieras till
Karin Holmström, sektorchef
Kommunfullmäktige

Beslutet skickas för kännedom till
Franz Wallebäck, enhetschef vatten och avlopp
Maria Wagerland, enhetschef planering och exploatering